

La Universitat a examen

Tot allò de què us he parlat en aquest periòdic són temes que tothom pot trobar pel carrer, i que concretament a mi m'han afectat. Tal vegada, però, del que tinc més experiència és de la Universitat.

Sóc una persona que, com moltes altres, s'alça a les 7.30 del matí per començar el seu treball diari. En el meu cas és anar tots els dies a la universitat per escoltar, primer, allò que la professora o el professor de torn vol dir-nos sobre l'assignatura que li ha tocat donar-nos. Després, quan acabe la "jornada laboral", he d'anar a la biblioteca i buscar algun llibre que complete les explicacions que abans he agut de reproduir en els meus apunts.

A més, se suposa que hem d'aprendre.

Açò és completament contradictori, perquè el que s'utilitza per dir si una persona sap o no són uns examens en què només està autoritzat reproduir (o vomitar) tot allò que s'ha dit a classe en una explicació "magistral", on la major part de vegades, no es pot posar en dubte el que s'explica. Açò és aprendre? (Deixem el tema per més endavant.)

Sóc una persona que, com moltes altres, quan ha d'omplir alguna sol·licitud on posa "professió" respon: "estudiant". És un fet, però, que sembla paradòxic perquè una persona que estudia no rep cap retribució econòmica, ans al contrari. Qui estudia s'ha de pagar la matrícula, s'ha de pagar el lloguer d'un pis a la ciutat, ha de pagar el bitllet de l'autobús, s'ha de comprar llibres, ha de fer fotocòpies, etc.

Tot açò només són entrebancs per a què no estudie molta gent i, encara així, cada vegada som més les persones que ho fem; i sembla que aprendre és un luxe. Si s'aprèn a la universitat és

molt car; si hom vol aprendre mitjançant llibres (que per això estan) aquest són molt cars; i si hom aprèn de la vida aquesta no és un camí de roses. Però tot és cultura.

Actualment, a més, encara és prestigiós tindre una carrera, perquè en moltes oposicions són uns punts molt valuosos. Encara hi ha molta gent que no estudia per poder aprendre, sinó per tindre un títol acadèmic que pugui obrir-los el mercat laboral, cosa que cada vegada està pitjor.

Però, com s'arriba a la Universitat? La major part de les persones que hi estudien, després d'haver passat pel BUP i el COU, fan la Selectivitat.

Rep el nom de Selectivitat el període que comprèn tres dies de la segona quinzena de juny en què s'han de fer 8 exàmens. La mitja que ix d'aquests exàmens suposa el 50% de la nota amb la qual es jutgen les persones per entrar a estudiar en una determinada carrera. L'altre 50% ix de la mitja entre els tres anys de BUP i un any de COU respectivament.

Gràcies a aquest mecanisme tota persona que desitja estudiar esdevé una xifra per la qual podrà estudiar el que desitja o no.

Com hem vist no és un mecanisme gens just, perquè en tres dies et jugues la possibilitat d'estudiar o de quedar-te amb les ganes.

Així, si hom qüestiona el perquè de la selectivitat la resposta és sempre la mateixa: la universitat no ofereix les places que demana l'alumnat. En algunes carreteres sobra lloc i en altres sobren alumnes. La selectivitat, per tant, i tot el mecanisme de notes s'utilitza per seleccionar, d'entre les persones que demanen lloc en una carrera, aquelles que tenen la nota més alta, perquè no hi ha prou de lloc per admetre la resta. D'aquesta

manera no tothom estudia allò que vol i només ho fa una èlit, negant així l'entrada a totes aquelles persones que desitgen estudiar, quan, d'altra banda, hi ha gent que té diners i paga per tindre bones notes.

El que està clar, per tant, és que l'actual no és un bon model universitari. No tenim una universitat popular i gratuïta on qui haja treballat i vulga estudiar pugui fer-ho. No hi ha prou amb les beques actuals, perquè per a què la universitat arribi a tothom, per a què siga popular, cal que es pagui qui estudia mitjançant beques, però no les beques actuals que només arriben a un reduït grup de gent.

Una objecció que hom em pot fer és que d'aquesta manera estudiar a tothom i caldrien massa diners. Però a qui em puga dir açò no li sap mal que es "despilfarren" diners en armes, uniformes i en la "mili", per ensenyar a matar i defensar Espanya de no sé quin enemic exterior o interior? Potser, també, que a qui em diga açò li faça por que totes les persones tinguin accés al que aquesta societat anomena "saber". I la resposta és ben zencilla: a mi sempre m'han dit que el saber no ocupa lloc, potser ocupa temps i diners, però a ningú li fa nosa saber. Per exemple, una persona que recull escombreries fa una tasca molt important i ens permet d'anar pel carrer sense xafar el fem que nosaltres produïm. Doncs bé, a aquesta persona li molesta el fet d'haver passat per la universitat per netejar bé els carrers?

Del que he dit fins aquí sembla que he començat criticant l'actual model universitari i que després he acabat fent una apologia. Ara de nou, per concloure, repetiré l'esquema.

Si, com he dit abans, l'actual model no és acceptable

no és només per les proves i l'accés selectiu, sinó també pel funcionament d'aquesta. Tots els dies hi escoltem unes explicacions magistral que després hem de repetir en un examen que valorarà el nostre saber. Però la tasca de gran part del professorat no es redueix a açò. La universitat és molt més, perquè és un instrument de l'Estat. La universitat reproduïx l'organització social i el poder estatal sobre nosaltres. Si l'Estat ens "dona" beques i ens ofereix la universitat, el que pot esperar és que nosaltres li ho tornem després quan hagem de pagar Hisenda o hagem de seguir totes les lleis que ens imposa aquest estat opressor. D'aquesta manera es crea en nosaltres la necessitat d'un poder que ens ajude i controle que tot funcione bé.

Mitjançant la universitat l'Estat s'assegura la transmissió del seu poder i control, però fent-ho d'una manera tan subtil que ni ens n'adonem.

D'altra banda, malgrat tot açò, encara "crec" en la universitat i en el lloc d'ella en la societat, perquè en ella s'hi investiga (i això sempre és important) i, a més, perquè en la universitat, amb tot el que he dit, encara s'aprèn. Jo he après tot el que acabo d'escriure.

CÈLIA PUCHOL

